

niā omnes dñi gentiū demonia: dñs aut ce-
los fecit. Ipse est q̄ de⁹ noster: h̄ est deus n̄r.
Quousq; Ineternūz ī seculū seculi:
īpe reget nos ī secula. Si de⁹ n̄r est: et
rex n̄r est: p̄tegit nos qz deus est ne moria-
mur: regit nos qz rex ē ne cadam⁹: regēdo
aut nos nō frangit nos: nā quos non regit
frangit. Reges eos inquit in virga ferra: z
tanq; vas figuli cōteres eos. Sed sunt q̄s
nō regit ip̄s nō parcit: sed tanq; vas figu-
li cōteret es. Ab illo q̄ optemus regi z libe-
rari: qz hic ē de⁹ n̄r ineternū z in seculū secu-
li: z ip̄e reget nos in secula.

Explicit Tractatus de ps̄. XLVII.

Incipit Tractatus de ps̄. XLVIII.

Sermo de prima pte psalmi.

Omnia diuina eloq̄a salubria sunt
bene intelligentibus: piculosa vō
his qui ea volūt ad sui cordis per-
uersitatē detorquere: poti⁹ q̄ suū cor ad eo-
rū rectitudinē corrigere. Hec est em̄ in ho-
minibus magna z v̄sitata pueritas: Quia
cū debeāt viuere ip̄i fm̄ volūtate dei: deū
volūt viuere fm̄ volūtate suā. Et cū ip̄i no-
lunt corrigi: illū volūt deprauari: rectū nō
arbitrātes qd̄ ille vult: sed quod ip̄i volūt.
Solem⁹ autē audire homies murmurātes
aduersus deū: qd̄ malis ī hac vita bñ sit: et
laborēt boni: quasi ille puerus sit: z nesciat
qd̄ agat: aut oīno auerterit oculos a rebus
hūanis: v̄l securitatē suam pturbari nolit:
vt hec nō attēdat: qz cum labore ista deus
aut videt: aut corrigit. Murmurant q̄ ho-
mines q̄ p̄pterea volūt deū colere vt h̄ illis
bñ sit: qñ viderint eos q̄ deū nō colūt pol-
lere atq; florere felicitate terrena: se autē co-
lentes deū laborare in angustijs: in necessi-
tatib⁹: in erūna: ceterisq; difficultatib⁹ mor-
talitatē hūane. Cōtra istā vocē z cōtra has
blasphemias murmuratiū: incantat semp
sermo diuin⁹: curās a morbo serpētis. Ele-
nati em̄ cordis est ista sanies: eructans ī
deū putozem blasphemie: z qd̄ peius ē ma-
nus scrutātis repellens: morsum serpentis
nō repellēs. Hoc dixi: repellit a se cor ho-
minis verbi dei seueritatē: z admittit ad se
male suadētis blanditias. Cōtra hos ergo
cātat sermo diuin⁹: z iā ī isto psalmo loquit
nobis. Ad quē psalmū quō intentā ego fa-
cerem sanctitatē vestrā: nisi ip̄e nos faceret
omnes intētos: Nec nos solos: sed totum
orbem terrarū. Audite em̄ quēadmodum
cepit.

Expositio eiusdē partis.

Audite hec omnes gentes:
Nō ergo vos oēs soli q̄ hic estis.
Nā vox n̄ra quāta est vt sic clame-
m⁹: vt audiāt oēs gentes: Clamauit em̄ p
ap̄los dñs n̄r Iesus christus: clamauit tot
linguis q̄s misit: z videm⁹ h̄ic psalmū qui
aī nō recitabat nisi ī vnā gentē ī synagoga
iudeorū recitari p̄ totū orbē terrarū: p̄ oēs
ecclias: impletū esse qd̄ h̄ dictū est: Audi-
te hec oēs gentes. Ad hoc solū volo inten-
tos facere aīos v̄ios: ne p̄pter laborē cor-
poralē nō erigatis animū: terrēte vos lon-
gitudine psalmi hui⁹: si potuerit finief ho-
die: si nō restabit nobis aliquid in crastinū
diē: tñ vos sp̄ intenti estote. Tantū em̄ au-
diēt si dñs voluerit: quātū vos nō grauet
h̄ releuet. Audite hec oēs gentes: Tñ estis
z vos: Aurib⁹ pcipite oēs qui habi-
tatis orbē. Hoc iterū videt repetisse: q̄si
parū fuerit qd̄ dixit: audite. Qd̄ dico: au-
dite: aurib⁹ pcipite: h̄ ē: nolite trāscētes au-
dire. Quid ē aurib⁹ pcipite: Qd̄ dñs dice-
bat: Qui habet aures audiēdi audiat: cuz
oēs q̄ in p̄spectu ei⁹ erāt: vtiq; haberēt au-
res. Quas ille aures q̄rebat nisi cordis cū
dicēt: Qui h̄z aures audiēdi audiat: Has
z iste psalm⁹ aures pulsat. Aurib⁹ pcipite
oēs q̄ habitatis orbē. Forte z h̄ ē aliqua di-
stinctio. Nō quidē nos coartare debem⁹: si
nihil mali ē etiā istā explicare sentētiā. For-
te aliqd̄ distat inf̄ id qd̄ dixit: oēs gentes: z
qd̄ dixit: oēs q̄ habitatis orbē. Significā-
t⁹ em̄ fortasse voluit nos intelligē qd̄ dixit:
inhabitāt vt gētes intelligam⁹ oēs int̄qs:
habitatores aut orbis oēs iustos. Ille em̄
habitat q̄ nō tenet: nā q̄ tenet habitat n̄ ha-
bitat: quō ille possidet quecūq; h̄z: q̄ dñs ē
rerū suarū. Bñs autē ē q̄ nō est irretit⁹ cupi-
ditate: q̄ aut cupiditate tenet: possessus est
nō possessor. Habem⁹ em̄ qd̄dā v̄bū habi-
tatiōe signatū ī scriptura dei: vbi ait: Elegi
abijci ī domo dñi: magis q̄ habitare ī ta-
bernaculis pctōz. Quid em̄: Si abijceris
ī domo dñi: nō ibi habitas: Noluit signifi-
care habitationē: nisi ī eis q̄ regnāt z tenet:
z dñant: et gubernāt. q̄ aut p̄tēnunt: nō q̄si
habitāt h̄ subiecti s̄. Ita at̄ dixit: Subdit⁹
volo eē in domo dei: magis q̄ regnare ī ta-
bernaculis pctōz. Itaq; si ē aliq̄ distinctio
inf̄ oēs gentes z habitatores orbis: sicut ē
distinctio inter auditez auribus percipite:
hoc quidem videt repetisse: sed tamē aliud
est: quid sane voluit significare. Quia ista
eloquia audituri erant: non solū peccato-

res et impij: sed et iusti. Permixture modo au-
diunt omnes: sed cum ventu fuerit ad red-
dendā rationē: sepabunt qui sine causa au-
dierūt ab illis qui auribus pceperunt. Au-
diant ergo et peccatores: audite hec omnes
gentes: audiāt et iusti qui nō sine causa au-
dierūt: et regit potius terrā q̄ regunt a ter-
ra: auribus percipite omnes qui habitatis
orbem. Et iterū dicit. **Quicq̄ terrige-
ne et filij hominū.** Quod ait: terrigene
ad peccatores retulit: qd̄ ait: filij hominū:
ad fideles et iustos. Videtis ergo: quia ser-
uatur ista distinctio. Qui sunt ergo terrige-
ne: filij terre. Qui sunt filij terre: Qui he-
reditates terrenas requirunt. Qui sui filij
hominū: Qui p̄tinent ad filium hominis.
Aliquādo iam ista distingim⁹ sanctitati ve-
stre: et inuenim⁹ quia Adā homo erat: fili⁹
homis nō erat. **Christ⁹** autē fili⁹ hoīs erat: et
de⁹ erat. Quicūq̄ eīm p̄tinet ad Adā: terri-
gene: quicūq̄ p̄tinet ad christū filij hoīm.
Omnes tamē audiant: ego nulli subtrabo
sermonē meū. Terrigena est: audiat p̄pter
iudiciū: filius hominis est: audiat propter
regnū. **Simul in vnū diues et pau-
per.** Itē ip̄a sūt repetita. Qd̄ ait: diues:
ad terrigenas p̄tinet: qd̄ ait: paup̄: ad filios
hominū. **Diuites intellige sup̄bos: paupe-
res humiles.** Habeat quis multas faculta-
tes pecuniar: si in eis nō extollit paup̄ est.
Nō habeat aliqd̄ et cupiat et inflet: inter di-
uites et reprobos eīm deputat deus. Et di-
uites et paupes in corde interrogat de⁹: nō
in area et domo. Nōne paupes sunt qui
accipiūt mādātū apostoli dicentis **Timo-
theo: p̄cipe diuitib⁹ hui⁹ seculi non supbe
sapere: Quō eos qui diuites erāt fecit pau-
peres: Tulit illis: q̄re q̄runt diuitie: Ne-
mo eīm vult esse diues nisi vt inflet: inf̄ eos
inter quos viuit: et sup̄ior illis videat.** Luz
autē dixit: nō supbe sapere: equales eos fe-
cit nō habentib⁹: vt fortassis pauculis nū-
mis medicus extollat: q̄ ille diues q̄ audit
apostolū dicentē: **P̄cipe diuitib⁹ hui⁹ se-
culi nō supbe sapere.** Unde nō supbe sape-
re: Si faciāt qd̄ sequit: **Neq̄ spare i uncer-
to diuitiar: sed in deo viuo qui prestat no-
bis oīa abundant̄ ad fruendū.** Nō dixit: q̄
p̄stat illis: sed qui prestat nobis. Nunquid
ipse **Paul⁹** n̄ habebat diuitias: **Habebat
plane.** Quas diuitias: **Be quib⁹ dicit alio
loco scriptura: Fidelis homis mūdus tot⁹
diuitiar̄ ē. Audi et ip̄m cōfitentē: Quasi ni-
hil habētes: et omnia possidētes. Qui vult**

ergo eē diues: nō hereat parti: et totū possi-
deat: illi inheret q̄ totū creauit. Simul in
vnū diues et pauper. **Bicit i alio psalmo:
Edēt paupes et saturabunt. Quō cōmen-
dauit pauperes: Edent pauperes et satura-
bunt. Quid edunt: Quod sciunt fideles.
Quō saturabunt: Imitando passiōes do-
mini sui: et nō sine causa accipiendo precii
suum. Edent paupes et saturabunt: et lau-
dabunt dominū qui requirūt eum. Diui-
tes quid: Etia ip̄i edunt. Sed quō edunt:
Manducauerūt et adorauerūt omnes di-
uites terre. Nō dixit: manducauerūt et sa-
turati sunt: s̄ māducauerūt et adorauerūt.
Adorant quidē deum: sed humanitatē nō
lūt exhibere fraternā. Māducat illi et ado-
rant: māducant isti et saturant: tamē omnes
māducant. Exigit de māducante qd̄ man-
ducat: nō p̄hibeat māducare a dispensa-
tore: sed moneat timere exactorē. Audiāt
ista ergo peccatores et iusti: gentes et q̄ ha-
bitant orbē: terrigene et filij hominū: simul
in vnū diues et paup̄: nō diuisi: non sepati.
Tempore messis hoc faciat: man⁹ ventilato-
ris h̄ poterit. Nūc sil̄ i vnū audiāt diues et
paup̄: sil̄ i vnū pascant hedi et agni: donec
veniat qui segreget alios ad dexterā: alios
ad sinistrā. Simul i vnū audiāt docētē: ne
segregati ab inuicē audiant iudicantē. Et
nūc quid ē qd̄ audituri sunt: **Os meū
loquet̄ sapientiā: et meditatio cor-
dis mei intelligentiā.** Et hec repetit
potius: ne forte cū dixisset: os meū: intel-
ligeres euz tibi loqui: qui in labijs haberet
sapientiā. **Adulti eīm habēt in labijs: et nō
habēt i corde: de quib⁹ dicit scriptura: Spo-
pul⁹ iste labijs me honorat: cor autē eoz lō-
ge ē a me. Quid q̄ ait: Ille tibi loquit̄: q̄ cū
dixerit: Os meū loquet̄ sapientiā: intelligat
quia illud qd̄ ex ore fundit de vena cordis
emanat int⁹ ē: Et meditatio cordis mei in-
telligentiā.** **Inclinabo i pabolā au-
rē meā: apertā in psalterio p̄positi-
onē meā.** Quis ē hic cui⁹ meditatio cor-
dis loquit̄ intelligentiā: vt nō sit i sola sup̄fi-
cie labioꝝ: sed homis interiora possideat
Quis ē iste q̄ audit: et sic loquit̄: **Adulti eīm
loquit̄ quod nō audiūt. Qui sunt qui nō
audiūt qd̄ loquit̄: Qui nō faciūt que di-
cūt: Quales dicit dñs phariseos sed ē sup
cathedrā Moysi: Voluit tibi loq̄ i cathe-
dra Moysi: p̄ eos qui ea loquit̄tur et non
faciunt: et tibi securitatem dñs voluit dare.
Nolite timere. Que dicunt inqt̄ facite: que****

Alia fra.
t prudentiā.

aut facit: facere nolite. Dicit enim et non facit. Non audiunt quod dicunt: qui vero faciunt et sic dicunt: audiunt quod dicunt: et ideo fructuose dicunt: quia audiunt. Qui ergo dicit et non auditor est: alteri prodest: sibi non prodest. Iste ergo qui et auditor volebat esse et dicitor: et qui tibi loquitur antequam diceret: aperiam in psalterio propositionem meam: quod est iam loqui per corpus: sic enim videtur anima corpe: quod videtur catharista psalterio: dixit inclinabo in pabolam aurem meam. Antequam loquar tibi inquit per corpus: antequam psalterium sonet. Primo ergo inclinabo in pabolam aurem meam: id est audiam quod tibi dicam: Et quare in pabolam? Quia videmus nunc per speculum in enigmate: sic dicit Apollonius. Quod diu sumus in hoc corpe peregrinamur a domino: quia nondum est illa visio nostra facie ad faciem: ubi iam non sunt parabole: ubi iam non sunt enigmata et similitudines. Quicquid modo intelligimus: per enigmata prospicimus. Enigma est obscura pabola que difficile intelligitur. Quantum vis excolat homo cor suum: et ad interiora intelligenda refugiat: quod diu per corruptibilitatem carnis habet videmus: ex parte videmus. Assumpta in corruptione in resurrectione mortuorum: cum apparuerit filius hominis iudicaturus vivos et mortuos: tunc videbitur filius hominis: qui primo iudicaturus est: iudicans: discernens malos a bonis: ponens malos a sinistris: bonos a dextris. Videbitur illi et boni et mali: sed malis dicit: Ite in ignem eternum. bonis autem dicit: Venite benedicti patris mei percipite regnum. Abibunt mali in ambustionem eternam: iusti autem in vitam eternam: et ibi erit illa visio facie ad faciem: quam illi non sunt digni. Attendite quid dicam. Filium enim hominis sic habet: cum esset adhuc iudicandus: et mali viderunt et boni: viderunt enim apostoli qui secuti sunt: viderunt iudei qui crucifixerunt: sic cum venerit iudicaturus: et boni illum videbunt et mali. Boni ut percipiant mercedem: quia secuti sunt: mali ut percipiant penam: quia crucifixerunt. Solum ergo illi damnabunt qui crucifixerunt. Audeo dicere soli: Ergo nos inquit peccatores huius temporis securi sumus: si non animum infrogat deus: securi estis. Quid est quod dixi: Intelligat caritas via: ne habet dicat in iudicio dei: quia non intellexerunt. Iudei quia viderunt christum crucifixerunt: tu quia non vides christum: verbo ipsi resistis. Nam quid ergo quod verbo resisti: carnem non crucifigeres si videres? Cotentis iudei in ligno pendentem: cotentis tu in celo sedentem. Ergo viderunt ambo genera dum hic esset: ambo genera videbunt

et cum venerit. Filius enim hominis veniet ut iudicet: quia filius hominis venit ut iudicet. Ideo quia pater non est incarnatus: pater non est passus: et per filium hominis iudicatur: sicut ipse dixit in euangelio: Pater non iudicat quemquam: sed omne iudicium dedit filio. Secutus paulo post ait: Et dedit ei potestatem iudicium faciendi: quoniam filius hominis est. Secundum enim quod filius dei est: verbum semper cum patre: et quia semper cum patre: cum patre semper iudicatur: Secundum autem quod filius hominis est et iudicatus est: et iudicaturus est. Quod autem visus est ab eis qui crediderunt: et ab eis qui crucifixerunt: quando iudicatus est: sic videbitur cum ceperit esse iudex: et ab eis quos damnabit: et ab eis quos coronabit. Visionem autem illam diuinitatis: quam promisit dilectoribus suis quando ait: Qui diligit me diliget a patre meo: et qui diligit me: mandata mea custodit: et ego diligam eum: et ostendam mecum illi: iam impij non videbunt. Ista demonstratio quodammodo familiaris est: suis illam seruat: non illam ostendit impijs. Qualis est ipsa visio: Qualis christus equalis patri. Qualis est christus? In principio erat verbum: et verbum erat apud deum: et deus erat verbum. Huic visioni suspiramus modo: et gemimus quod diu peregrini sumus: huic visioni in fine reddemus: hanc visionem modo in enigmate videmus. Si enim in enigmate videmus: inclinamus in pabolam aurem nostram: et sic apiamus in psalterio propositionem nostram. Audiamus quod dicimus: faciamus quod precipimus. Et quid dixit? **Et quid timebo in die mala? iniquitas calcanei mei circumdabit me. Lepit obscurus: ut quod timebo inquit in die mala? Iniquitas calcanei mei circumdabit me. Magis ergo debet timere: si iniquitas calcanei eius circumdabit eum. Non enim timeat inquit homo: quod non habeat in potestate deuitare. Verbi gratia: Qui timet mortem quid facturus est: ut non moriatur? Dicat mihi qui vadat: Quo debet Adama qui natus est ex Adama: Sed cogitet qui natus est ex Adama: et secutus est christum: et oportet eum soluere quod debet Adama: et consequi quod promissum est christus. Qui ergo timet mortem non est quo vadat: qui autem timet damnationem quam audient impij: ite in ignem eternum: est quo vadat: non ergo timeat. Ut quid enim timeat? Iniquitas calcanei ipsi illum circumdatura est. Si ergo vitet iniquitatem calcanei sui: et ambulat per vias dei: non perueniet ad dies mala. Dies mala: dies nouissima non erit illi mala.**

Alia f. i. Cur.

Alia f. i. Cur. Ergo vobis dicit: non moriatur. Qui timet mortem quid facturus est: ut non moriatur? Dicat mihi qui vadat: Quo debet Adama qui natus est ex Adama: Sed cogitet qui natus est ex Adama: et secutus est christum: et oportet eum soluere quod debet Adama: et consequi quod promissum est christus. Qui ergo timet mortem non est quo vadat: qui autem timet damnationem quam audient impij: ite in ignem eternum: est quo vadat: non ergo timeat. Ut quid enim timeat? Iniquitas calcanei ipsi illum circumdatura est. Si ergo vitet iniquitatem calcanei sui: et ambulat per vias dei: non perueniet ad dies mala. Dies mala: dies nouissima non erit illi mala.

perdis quod cum magno labore collegisti: in loco humido posuisti: pauci diebus ista putrescunt. Et quod facio frater: Leua in superiora. Audires amicum suggerentem ut frumenta leuares de inferioribus ad superiora: et non audis christum monentem: ut thesaurum tuum leues de terra ad celum: ubi non hoc tibi reddatur quod seruas: sed serues terram: accipias celum: serues mortalia: accipias sempiterna. Feneras christum: accipiat in terra parua: ut reddat tibi in celo multa. Veritatem illi quos circumdabit iniquitas calcanei sui: quia confundunt in virtute sua: et abundantia diuitiarum suarum gloriantur: et de micis hominum nihil valentibus prestare presumunt: non dabit deo de pretiatioe sua. Et precium redemptionis anime sue. Et quid dixit de tali homine: **Et laborabit in eternum et uiuet adhuc in fine.** Labor eius sine fine erit: vita ipsius habebit finem. Quare hoc dixit: uiuet in fine? Vita quippe non ponit isti: nisi delicias quotidianas. Adeo multi inopes et pauperes nostri: parum firmi et non intuentes quod illis promittat deus pro istis laboribus: cum viderint diuites in epulis quotidianis: in splendore et nitore auri et argenti: quod dicunt: felices sunt isti: isti vere uiuunt. Bicit iam non dicat et monemur: et si dici habet vel a paucioribus dicat quod dicere si non moneremur. Nam nec nos presumimus: ita nos ista dicere ut non dicat: sed vel a paucioribus dicant: nam dicet usque in fine seculi. **Parum est:** quia dicit eum uiuere: adiungit: dicit tonat: putas eum solum uiuere: uiuat: finietur vita ipsius: quoniam non datur precium redemptionis anime sue. Finietur vita: labor non finietur. Laborabit in eternum et uiuet in finem. Quomodo uiuet in fine? Quomodo uiuebat ille qui induebatur purpura et bysso: et epulabatur quotidie splendide: et iacentem uicerofuz ante ianuam: cuius uulnera canes lingebant: et desiderantem micas quod de mensa eius cadebant: superbus et tumidus contemnebat. Quid illi profuerunt ille diuitie? **Adutauerunt vices ambo:** ille a ianua diuitis subleuatus est in finem. **Abrae:** ille ab epulis splendidis missus est in ignem. Ille requiescebat: ille ardebat. **Satiabatur ille:** iste sitiebat. Ille laborauerat in finem: uiuet in eternum. ille vixerat in finem: laborabit in eternum. Et quid profuit diuiti qui quesuit apud inferos in tormentis positus: stillari sibi guttam aque in linguam suam de digito Lazari dicens: quoniam ardeo hic in hac flamma: et non illi concessum est. Sic desiderauit ille guttam de digito: quomodo ille micas de mensa diuitis. Sed illius labor finit

est: et illius vita finita est. Labor huius in eternum: vita illius in eternum. Non hic habemus vitam qui forte hic laboramus in terra: et non sic erimus postea. Erunt enim uita nostra christus in eternum. Illi autem qui hoc uolunt habere vitam: laborant in eternum: et uiuent in fine. **Quoniam non uidebit in eternum cum uiderit sapientes morientes:** Si iste qui laborabit in eternum et uiuet in fine: non uidebit in eternum: cum uiderit sapientes morientes: quid est hoc? **Et non intelliget quod sit interitum:** quoniam uident sapientes morientes. Bicit enim sibi iste: quia sapiens erat: et cum sapientia inhabitabat: et cum pietate deum coluit: numquid non est mortuus? **Facta est ergo mihi bene cum uiuo.** Nam si aliquid possidet qui aliud sapit: non morerentur. Uidet illius mori: et non uidet que sit mors. Non uidebit interitum cum uiderit sapientes morientes. Quomodo iudei uiderunt christum pendente in cruce et preterseferunt dicentes: iste si filius dei esset descenderet de cruce: non uidentes quod sit interitum. Si uiderent quod sit interitum: se uiderent. Ille moriebatur temporaliter ut reuiuisceret in eternum: illi uiuebant temporaliter ut morerentur in eternum. Sed quia illi uidebant morientem: non uidebant interitum: id est non intelligebant quod esset uerum interitum. Quid: dicunt etiam in sapientia: **Morte turpissima condempnemur illi:** erit. n. respectu ex sermonibus illius. Si enim est uere filius dei: liberabit illum de manibus contrariorum. non promittet mori filium suum: si uere filius ipsius est. At ubi uiderunt illum in cruce: insultantes sibi: et illum non descendentem de cruce dixerunt: **Uere homo fuit.** Bicitur est: et utique poterat descendere de cruce: qui potuit de sepulchro resurgere. Sed docuit nos ferre insultantes: docuit aduersus linguas hominum esse patientes: bibere modo calicem amaritudinis: et postea accipere sempiternam salutem. **Bibe eger calicem amarum:** ut sanus sis cui non sunt sana viscera: noli trepidare: quia ne trepidares poro bibit medicum: id est passionis amaritudinem bibit poro dominus. **Bibit qui peccatum non habebat:** qui quod in eo sanaret non habebat. **Bibe donec transeat amaritudo huius seculi:** et ueniat seculum: ubi nullum scandalum: nullam iram: nullam tabem: nullam amaritudinem: nullam febrem: nullum dolorem: nullam inuicem: nullam senectutem: nullam mortem: nullam prementem: **Labora hic uenturus ad finem.** Labora ne cum non uis hic laborare: uenias ad finem uite: et nunquam uenias ad finem laborum. **Quoniam non uidebit interitum cum uiderit sapientes morientes. Simul imprudens et insipiens**

Alia lra. t non habet.

Alia lra. t insipiens et stultus.

Marginal notes on the right edge of the page, including the word 'Alma' at the top and various smaller annotations.

peribunt. Quis est imprudens? Qui non sibi prospicit in futuro: Quis est insipiens? Qui non intelligit in quo malo sit. Tu vero intellige in quo malo sis modo: et prospice ut in bonis sis in posterum. Intelligedo in quo malo sis: non eris insipiens: prospiciendo tibi in futurum non eris imprudens. Quis est qui sibi prospicit? Seruus ille cui dedit dominus suus quod erogaret: et postea dixit ei: Non potes mihi agere: redderem actus tui. Et ille. Quid facio? Fodere non possum: medicare profundior. Sedit et de re domini sui fecit sibi amicos qui illum reciperent cum de actu perciperet. Ille enim fraude fecit domino suo: ut compareret sibi amicos qui illum susciperent: tu noli timere ne fraude facias: ipse dominus hortatur ut facias: ipse tibi dicit: fac tibi amicos de mamona iniquitatis. Fortassis ea que acquisisti: de iniquitate acquisisti: aut fortasse ea ipsa est iniquitas: quia tu habes et alii non habet: tu abundas et alter eget. De ista mamona iniquitatis: de diuitiis istis que iniqui vocantur diuitias: fac tibi amicos: et prudens eris: compares tibi non fraudaris. Non enim videris perdere. Numquid perdes in thesaurario ponens? Nam pueri fratres vestri sibi emant nescio quid: simul inveniunt numos: et ponunt in thesaurario: et non aperit nisi postea: numquid quod non videt quod colligunt: id perdidit? Nolite timere: ponunt pueri in thesaurario et securi sunt: ponis in manu christi et times? Esto prudens et prospice tibi in posterum in celo: Esto ergo prudens: imitare formicam: sic dicit scriptura. Recorde estate: ne esurias in hyeme. Hyems est dies nouissimus: dies tribulationis: hyems est dies scadalorum et amaritudinis. Collige quod tibi tibi sit in posterum: si autem non facis: simul imprudens et insipiens peribis. Sed mortuus est ille diues: et tale tibi funus factum est. Ecce quo se couerterunt homines. Non attendunt quod mala vitam habuerit cum viueret: sed quod pompa cum moreretur. O felix quem tanti plangunt: iste vero sic vixit ut pauci plangent. Omnes enim deberent plangere tam male uiuentem: sed pompa est funeris: excipit sepulchro precioso: iuoluit preciosis vestibus: sepelitur unguentis et aromatibus. Beinde memoriam qualem habet: quod marmoratam. Vivit in ipsa memoria ille ubi mortuus est. Ista putantes bona aberrauerunt a deo: nec quesierunt vera: et decepti sunt falsis. Adeo vide quod sequitur. Ille qui non dedit precium redemptionis anime sue: quod non intellexit interitum: quia vidit sapientes morientes: et factus est imprudens et insipiens: ut simul periret. Et quomodo peribunt? Et qui relin-

quet alienis diuitias suas: sicut et imprudens et insipiens peribunt. Attendite fratres. Et relinquent alienis diuitias suas. Quasi eos posuit in maledicto: qui cum mortui fuerint: alieni possidebunt res ipsorum. Ergo felices ipsi qui relinquunt filios in possessione sua quibus sui succedunt. Habuit filios: non est mortuus. Quid filii ipsius? Et ipsi seruant quod eis reliquerunt parentes sui. Pars est quia seruat et auget. Quibus et ipsi seruat: filijs suis: et illi filijs: et tertij filijs. Quid christo? Quid anime tue? Oia filijs. Inter filios suos quos habet in terra computet unum fratrem quem habet in celo: cui totum dare debebat: vel diuidat cum illo. Sed tamen ait mihi aliquid: ecce quos maledictos dixit scriptura: quos dixit perire et relinquere alienis diuitias suas: ille autem beatus qui suis reliquit. Ego discutio sensum istum: quia inclino in parabola aure meam: et video non frustra sic loqui scripturam. Video enim multos iniquos mori quibus successores sunt filij: nec potuit sic loqui scriptura: ut separaret eos a miseria quorum vitam improbat. Et quod putatis intelligere fratres: nisi quia omnes tales alienis relinquunt diuitias suas? Quomodo alieni sunt filij? Iniquorum filij alieni sunt. Nam inuenimus quendam extraneum propinquum factum: quia profuit. Si quis tuorum tibi nihil prodest: alienus est. Tibi inuenimus nescio quem extraneum propinquum factum: quia profuit. In euangelio. Facebat quidam vulnerat a latronibus: dominus autem dixerat cuidam: Biligis proximum tuum tamquam teipsum: et ille responderat. Et quis est mihi proximus? Et narrauit dominus. Non quidam descendebat ab hierusalem in hiericho: et incidit in latrones qui eum vulnerauerunt: et semiuiuum in via reliquerunt. Transiit prope: iudeus enim erat: id est de hierusalem descendebat in hiericho. Transiit sacerdos et preterijt: transiit leuitus et preterijt et ipse. Transiit quidam samaritanus. Samaritanus nescio quis extraneus erat: ipse ad illum accessit: insperat miseriam eius: et misericordia motus curauit vulnera eius: leuauit in iumentum et duxit in stabulum. Comedauit stabulario. Quia in mysterio deum sunt: et ad discutiendum nunc plura vident: tamen propter quod proposui fratres: ait dominus. Quis est illoz illi sauciatum proximus? Respondit ille. Credo quod cum illo fecit misericordiam. Uade igitur: et tu fac similiter. Qui misericordiam facis: proximus tibi est. Si ergo extraneus samaritanus faciendo misericordiam et subueniendo proximo factus est: quicumque tibi in tribulatione subuenire non potest: alieni a te facti sunt. Jam attendam illos diuites qui male vixerunt: qui superbe egerunt: mortui sunt: et reliquerunt: non dico

rias et honores huius seculi: et transitoria felicitate. Post obitum autem suum non attendentes: nisi quemadmodum eis percurent funera poposa: et sepeliunt in monumentis opere mirabili extructis: et innocenti nomina eorum in terris ipsorum a domibus eorum. Non autem sibi comparant ubi spiritus sit post hanc vitam: Stulti: non tremiscetis voce christi dicentis: Stulte hac nocte auferet anima tua a te: et quae praeparasti tui erunt. Nec attendentes post epulas quotidianas splendidas: et purpuram et byssum: diuitem damnatum ad tormenta in infernum: et post labores et vlcera et famem pauperem requescentem in sinu abrae. Ista non curantes: sed attendentes ad id quod presens est: et post hanc mortem non puidetes nisi quemadmodum nomen eorum quod reprobat in celo inuocet in terra. Describens ergo tales spiritus tussit ait. **Hec via ipsorum scandalum ipsis et postea in ore suo benedicet.** Sic dicit dominus Iesus christus de quibusdam qui primo accedunt ad fidem mundati verbo dei et exorcismus in nomine christi: ut accipiant gratiam dei ut baptisentur: et postea redeuntes ad peiora mala quam antea commiserant: sicut illi inquit postiora deteriora poribus. Hoc petrus apostolus: **Bis autem: et erunt posteriora inquit illi homines peiora quam erant peiora.** Quare? Quia primo vel aptus paganus erat: postea pallescit nomine christiano: sub velamine religionis occultum malum est: et fit deterior: quia occultum est: sic ait. et postea in ore suo benedicet: id est nomen dei et nomen christi audis in labiis: in corde non inuenis: de quo dicitur est: **Propter istum labium me honorat: cor autem eorum longe est a me.** Hucusque ergo psalmus tractatus erat. **Beide sic incipiunt versus: hodie discutiamus atque tractandi.** **Sic oues in inferno posite mors pastor est eis.** Quibus? Illis quorum via scandalum ipsis. Quibus? Illis qui presentia sola attendunt: dum futura non cogitant. Illis qui vitam non putant nisi istam quam mors dicenda est. Non igitur imerito tanquam oues in inferno mortem habent pastorem. **Quid est mortem habent pastorem?** Mors enim aliqua res est: aut aliqua potestas est. Mors nempe separatio est anime a corpore. Mors equidem quam timet homines separatio est anime a corpore. Mors autem vera quam non timent homines separatio est anime a deo. Et plerumque cum timet homines istam quam separat animam a corpore: incidunt in illam ubi anima separat a deo. **Hec est ergo mors.** Quomodo autem mors pastor est illis? Si vita christus est: mors diabolus. **Habemus autem multis locis in scriptura: quia vita est christus: mors autem diabolus est: non quia ipse mors est: sed quia per illum mors.** Siue enim illa in qua lapsus

est Adama ipse persuasione homini perinata est: siue ista in qua separat anima a corpore: ipsum habet auctorem: qui primo per superbiam cadens: inuidit statim: et morti inuisibili detecit stantem: ut etiam morte visibili perderet. Ad eum pertinentes pastorem mortem habent. Nos autem qui de futura immortalitate cogitamus: et non sine causa in fronte signum crucis christi portamus: non habemus pastorem nisi vitam. Infidelium pastor mors: fidelium pastor vita. Si ergo in inferno sunt oues quibus pastor mors est: in celo sunt oues quibus pastor vita est. **Quid igitur? Ita in celo sumus? In celo sumus fide.** Si ergo in celo: ubi sursum cor: Si non in celo: ubi est quod apostolus Paulus dicit: **Alia enim conuersatio in celis est: Corpore ambulamus in terra: corde habitamus in celo.** **Habitamus ibi: si illuc aliquid mittimus quod ibi nos teneat.** Nemo enim habitat corde: nisi vnum cogitat. **Inde autem cogitat ubi thesaurizat.** **Thesaurizauit in terra: cor ipsi a terra non recedit: thesaurizauit in celo: cor ipsi de celo non descendit: dominus apte dicente: Ubi est thesaurus tuus: illic et cor tuum erit.** **Isti ergo quibus mors pastor est: vident florere ad tempus et iusti laborare.** Sed quare? **Quia nunc est adhuc.** **Quid est: nunc est? Non appareret merita iustorum: et quasi nota felicitas impiorum.** **Tandem videtur herba letior quam arbor: quia diu hyems est.** **Herba enim per hyemem viget: arbor per hyemem quasi arida est.** **Cum sol exierit feruentior tempore est arbor quam per hyemem arida videbatur: explet folijs: profert fructus: herba autem arefcit.** **Uidebunt honorem arboris: herba arida est: Sic et modo iusti laborant antequam veniat estas.** **Est vita in radice: nondum apparet in ramis.** **Radix autem nostra caritas est.** **Et quod ait apostolus: Ut sursum debeamus hinc radicem: ut vita sit pastor noster: quia habitatio nostra non debet recedere de celo: quia in hac terra debemus sicut mortui ambulare: ut supra viuemus: infra mortui simus: non ut supra mortui: infra viuamus.** **Quia ergo non debet recedere vita nostra et cor nostrum desuper: quid ait apostolus: Mortui enim estis.** **Et ne timeas: vita vestra abscondita est: ait: cum christo in deo.** **Ecce ubi est radix nostra.** **Quando autem apparebit honor noster tanquam in folijs et fructibus: sequitur et dicit: Cum christus apparuerit vita vestra tunc et vos cum illo apparebitis in gloria: et erit mane.** **Non modo non est mane.** **Tumeant modo superbi et diuites huius seculi: impij bonis insultent: infideles fidelibus et dicant: quod vobis predest: quia credidistis: Qui plus habetis: quia christum habetis: Respondeant fideles:**

Alia lra. r coplacebut.

Alia lra. r copacet eos.

Alia lra.
* eoz iusti in
maritino.

si vere fideles sūt: nox est nō dum videt qđ
tenemus. Nō quiescāt man^o i bonis ope-
rib^o. **U**bi alibi dī: In die tribulatōnis mee
deū exquisiui manibus meis: nocte coram
eo: et nō sum receptus. Apparebit labor nī
mane: et erit fructus mane: vt illi qui modo
laborāt: postea dominant: et illi q̄ modo se
iactant et supbiūt: postea subiciant. **Q**uid
em̄ sequit: Sic oues i inferno posite mors
pastor est eis. **E**t dominabunt^r eis
recti mane: **P**uto iam planū esse istum
vsum: quia plocuti sum^o: dominabunt eis
recti mane. **T**olera noctē: desidera mane:
ne putes qđ nox habet vitā: et mane nō ha-
bet vitam. **E**rgo q̄ dormit viuūt: et qui sur-
git non viuūt. **N**onne qui dormit morti si-
milior est: **E**t qui sunt qui dormiūt: Quos
excitat apostol^o Paulus: si tamē velint eui-
gilare. **Q**uibusdam enim dicit: Surge qui
dormis: et exurge a mortuis: et illuminabit te
christ^o. **Q**ui ḡ illuminant a christo: iā vigi-
lant: sed nōdū apparet fruct^o vigiliay. **N**ā
ne apparebit: id ē cū seculi hui^o icerta trāsī-
erit. **I**pa ē em̄ nox: nūc tibi vident qđ tene-
bre. **F**acit male: viuūt: floret: fret: honora^r.
Facit bñ rephendit: blasphemā: accusā:
laborat: terret: quasi tenebre sunt. **I**n radi-
ce aut vigor: fruct^o: opulētia: vita nōdū ē i
ramis: sed radix nō aruit: sicut arcescenti est:
sed tpus venit: vestit honore suo: secūda^r
fructib^o suis. **L**ūc illi de quib^o scriptū est:
vt non eos zelemus: **Q**uid em̄ de illis ait
psalm^o: **Q**ūm sicut fenū cito aresecēt: et sicut
olera prati cito cadent. **C**adēt cū videbūt
ad dexterā sanctos qđ^o insultauerūt laborā-
tibus: et dicēt intra se penitentiā agentes: s̄
penitētia sera et infructuosa. **Q**ui noluerūt
mō agere fructuosam: agent tūc infructuo-
sam. **Q**uid ḡ dicēt iam i penitētia infructu-
osa: **N**ī sunt qđ aliqui in risum habuim^o: et i
similitudinē impropertij. **V**erba dico libri
de sapiētia: cognoscūt q̄ ea solent audire.
Verba em̄ s̄ maloz futura qđ videbūt iu-
dicē: etiaz oēs fideles ad dexterā ei^o: et oēs
sanctos ei^o cū illo iudicātes: hoc habēt di-
cere: verba ipoz dicit scriptura. **N**ī sūt qđ
aliqui habuim^o in risum: et in similitudinē im-
propertij: nos insensati vitā illorū estima-
bamus infamā. **C**um em̄ ceperit deo qđsq̄
viuere: mūdum contemnere: iniurias suas
nolle vlscisci: nolle hic diuitias: nō hic que-
rere felicitatē terrenā: cōtemnere oīa: dñm
solum cogitare: viā christi nō deserere: non
solum a paganis dicit insanis: sed qđ ma-

gis dolendū est: quia et int^o multi dormiūt:
et vigilare nolūt: a suis christianis audiūt:
quid pateris: **F**ratres mei homini vinenti
sūt viam christi: qui dicit: **Q**uid pateris:
Putamus quid dicit: **H**oremus iudeos
quia dixerūt domino Iesu christo: demo-
nium habes: et quando audimus euange-
lio recitari: tundimus pectora nostra. **S**ce-
lera tam rem dixerunt iudei christo: demo-
nium habes. **A**ge tu christiane: quādo vi-
deris de corde hominis expulsū diabo-
lum: et inhabitare christū: et dicitis: quid pa-
teris: demoniū tibi videt habere. **V**ictum
est et de ipso domino qđ insaniret: quādo lo-
quebat^r verba que illi non caperēt. **V**ictū
est: insanit: demoniū habet: et tamen aliqui
euigilabant a somno: et dicebant: non sunt
ista verba demoniū habētis. **S**ic et modo
fratres qđ diu ista verba audiūt et gentes: et
qui inhabitāt orbem: et terrigenę et filij ho-
minū: et diues et paup: id est et qui p̄tinent
da Adam: et qui p̄tinet ad christū: **A**lij di-
cunt: demoniū habet: **A**lij dicūt: non sunt
verba demoniū habentis. **A**lij em̄ tenent
viam seculi: et ista ad tempus audiūt. **A**lij
nō frustra audiūt: sed faciūt qđ dictum est:
Auribus percipite qui habitatis orbē: et cur-
agūt ista incertus est fructus. **S**ed qui ma-
le agūt: et viā seculi eligūt: mors pastor est
eis. **Q**ui aut eligunt viā dei: vita pastor ē
eis. **T**emet ipa vita iudicatura: et damna-
tura cum pastore suo: eos quib^o dicit: **I**te
in ignē eternū qui p̄paratus est diabolo et
angelis eis. **I**lli autē quib^o insultatū est: et
qui irrisi sunt: quia credebant: audiant ab
ipā vita quā habet pastorē: **V**enite bene-
dicti patris mei: percipite regnū quod vobis
paratū est ab origine mūdi. **D**ominabunt^r
ḡ eis recti: nō modo: sed mane. **N**emo di-
cat: q̄re sū christian^o: iperē iniqs: **Q**uis qđ
es noli festinare: dominaber^r: s̄ mane. **E**t
auxiliū eoz veterascet in inferno a
gloria eoz. **N**ōdo habet gloriā: i infer-
no veterascet. **Q**uid ē auxiliū eoz: **A**uxi-
liū de pecunia: auxiliū de amicis: auxiliū
de vtute sua: sed cū mortuus fuerit homo:
i illa die periet oēs cogitatiōes ei^o. **Q**uātā
visus est gloriā habere inter homines cum
viueret: tantā vetustatē et corruptionē sup-
plicioy hēbit cū mortu^o fuerit apđ inferos.
Verūtāmē deus redimet animā
meā: **V**idete vocē sperantis de futuro: ve-
rūtāmē de^o redimet animā meā. **F**orte vox
ē adhuc volētis liberari de p̄sura. **N**acio

quis in carcere est: dicit: deus redimet animam meam: nescio quis in catena: deus redimet animam meam: nescio quis periculum patitur in mari: iactatur fluctibus: et seueris tempestatibus quid dicit: Deus redimet animam meam. Liberari voluit ad istam vitam. Non est autem ista vox huius. Audi quod sequitur. Deus redimet animam meam. De manu inferni cuius acceperit me. Hanc redemptionem dicit quam Christus iam in se ostendit. Descendit enim ad inferos: et ascendit in celum. Quod vidimus in capite: inuenimus in corpore. Quod enim credimus in capite: quod viderunt ipsi nobis annunciarunt: et per ipsos videmus: quod unum corpus omnes sumus. Sed meliores illi qui viderunt: nos deteriores quibus annuntiatus est. Nam hoc dicit ipsa vita: ipse pastor noster. Insultat enim cuidam discipulo suo dubitanti: et cicatrices palpare cupienti. Et cum palpasset cicatrices exclamauit dicens: Dominus meus et deus meus. Videns dubitantes discipulos: et intuens totum orbem terrarum crediturus: quod vidisti inquit credidisti: beati qui non vident et credent. Veritatem deus redimet animam meam de manu inferi cui acceperit me. Hic ergo quid: Labor: perisura: tribulatio: temptatio. Nihil aliud speres. Ubi gaudium: In spe futura. Nam dicit apostolus: Semper gaudentes. In tantis tribulationibus: semper gaudentes: semper tristes. Semper gaudentes: quia ipse dixit: Quasi tristes: semper autem gaudentes. Tristitia nostra habet quasi: gaudium nostrum non habet quasi: quia in spe certa est. Quare tristitia nostra quasi habet: Quia sic somnus transit: et dormientem recti mane. Posuit enim caritas vestra: quia qui somnum indicat addit quasi: quasi dicebam: quasi loquebar: quasi praecebebam: quasi equitabam: quasi disputabam. Totum quasi: quia cum euigilauerit non inuenit quod videbat. Quasi thesaurum inuenere dicit medicus. Si quasi non esset: medicus non esset: sed quia quasi erat: medicus est. Itaque modo quod ad leticias seculares oculos aperit et cor claudit: transit quasi eorum: et venit verum ipsorum. Quasi ipsorum felicitas est seculi: verum ipsorum pena est. Nostrum autem quasi tristitia est: gaudium non est quasi. Non enim ait apostolus: Quasi gaudentes semper autem tristes: aut quasi tristes: et quasi gaudentes: sed ait: quasi tristes: semper autem gaudentes. Sicut egeni: et ibi sicut per quasi posuit. Multos autem ditates: et cum hoc diceret: nihil habebat apostolus. Oia sua dimiserat: diuitias nullas possidebat. Et quod secutus ait: Quasi nihil habentes: et ipsum nihil habere apostoli quasi erat. Et oia possidentes: ibi non

dixit quasi. Quasi egebat: non autem quasi: sed vere multos ditabat. Quasi nihil habebat: non autem quasi: sed omnia possidebat. Unde vere oia possidebat: Quia omnium creatori adhaerebat. Veritatem inquit: deus redimet animam meam de manu inferi cui acceperit me. Quid igitur: Quid habet voluit florere: Tu visurus es hominem florentem malum: et forte titubabunt pedes tui: et dicitur es in anima tua: Beatus ego noui facta huius bonis: quae scelera fecit iste homo: et ecce floret: terret: domiat: extollit: caput illi non dolet: nihil in domo eius diminutum est: et timebis: quia credidisti: et forte dicet cor tuum: me miserum puto: sine causa credidi: deus non respicit res humanas. Excitat ergo nos deus: Et quid dicit: Ne timearis cum diues factus fuerit homo: Quare enim timebas: quia diues factus est homo: Timebas ne sine causa crederes: ne forte perdidisses laborem fidei tue: et spem conuersionis tue: quia forte incurrit tibi lucrum cum fraude: et potuisti facere ipsum lucrum cum fraude: diues esse et non laborare: et attendens quid minatus est deus: temperasti a fraude et contempsisti lucrum. Vides alium fecisse lucrum de fraude et nihil mali pati: et tu mes esse bonus. Ne timearis ait tibi spiritus dei: cum diues factus fuerit homo. Oculos non vis habere nisi in praesentia: futura promissit qui resurrexit: pacem in hac terra et requiem non promissit. Omnis homo requiem querit: bonam rem querit: sed non in regione sua illam querit. Non est pax in hac vita: in celo nobis promissum est quod in terra querimus. In futuro seculo promissum est: quod in isto seculo querimus. Ne timearis cum diues factus fuerit homo. Et cum multiplicata fuerit gloria domus eius. Quare ne timearis: Quoniam non cum morietur accipiet haec oia: Tu des viuente: cogita moriente. Quid habet attendis: quod secum tollat attende. Quid secum tollit: Multum auri habet: multum argenti habet: multum praediorum mancipiorum. Dormitur: remanet illa: nescit quibus. Et si enim dimittit quibus vult: non seruat quibus vult. Multi enim et non sibi dimissa acquisierunt: et multi sibi dimissa perdidit. Remanet enim illa oia: et tulit secum. Quid: Forte dicit aliquis. Illud secum tollit unde inuoluit: et quod illi erogatur ad preciosum et marmoratum sepulchrum ad instruendam memoriam: hoc secum tollit. Ego nec hoc dico. Exhibent enim ista non sentienti. Si dormientem et non vigilantem ornas: in lecto secum illa habet.

Alia lra.
† interierit.
† sumet.
† non habet.

forte ornamenta insunt in corpore iacens: et forte ille i somnis in pannis se videt. Quod sentit ei plus est: quod non sentit: Quod est et illud cuius euigilauerit non erit: tamen dormienti magis illud erat quod in somnis videbat: quod illud quod non sentiebat. Quid ergo fratres dicant sibi homines: Eroget ad mortem meam: quare dimitto heredes meos diuites? Multa habebunt de meo: habeam et ego aliquid de meo in corpore meo. Quid habebit corpus mortuum? Quid habebit caro putrescens? Quid habebit caro non sentiens? Si aliquid habuit diues ille cuius lingua siccauerat: tunc habet homo aliquid de suo. Fratres: numquid sic legimus in euangelio: quod diues ille cuius olofericis et byssinis tegumentis apparebat in igne? Numquid qualis erat in epulis ad mesam: talis erat et apud inferos: cum sitiret et stillam desideraret? Non ibi erant illa omnia. Non ergo secum accipit homo omnia: nec quod tollit sepultura: tollit secum mortuus. Tibi enim sensus ibi homo: ubi nullus sensus non est homo. Facet vas quod continebat hominem: domum que habebat hominem: corpus dicam? spiritum dicamus habitatorum domus. Spiritus torquetur apud inferos: quid illi prodest: quia corpus iacet in cinnamomum et aromatibus conditum: inuolutum preciosis linteis: Tanquam si dominus domus mittatur in exilium: et tu omnes parietes ipsius. Ille in exilio eget et fame deficit: vix sibi vnam cellam inuenit ubi somnum capiat: et tu dicis felix est. Nam ornata est domus illius. Quis te non aut iocari: aut insanire arbitretur? Ornas corpus: torquet spiritus. Vnde aliquid spiritui: et dedisti aliquid mortuo. Sed quid illi dabis: quoniam vnam guttam desiderauit et non accepit: Hic enim contempsit mittere ante se aliquid. Quare contempsit? Quia hec via eorum scandalum est illis. Non putauit vitam nisi presentem: non cogitauit nisi quemadmodum preciosis vestibus obuolutus sepeliret. Ablata est ab illo anima eius: sicut dominus dicit: Stulte hac nocte auferet anima tua: et que preparasti tui erunt: Et impletum est in illo quod iste psalmus dicit: Ne timearis cum diues factus fuerit homo et cuius multiplicata fuerit gloria domus eius: quoniam non cum morietur accipiet hec omnia. Neque scilicet descendit cum eo gloria domus eius. **Omnia autem eius in vita ipsius benedicet: Intendat caritas vestra: quoniam anima eius in vita ipsius benedicet. Quod diu vixit: bene sibi fecit. Hoc dicunt omnes: sed falso dicunt. Benedictio est ab animo benedicentis: non**

Alia lra.
et non habet
Alia lra.
et Quia.

ab ipsa vanitate. Quid enim dicis tu? Quia manducauit et bibit: quod fecit quod voluit: quoniam splendide epulatur est: ideo secum fecit bene. Ego dico: fecit secum male: non ego dico: sed christus fecit secum male. Etenim diues ille quoniam quotidie epulabatur splendide: bene secum facere putabat: cuius autem cepit ardere apud inferos: tunc inuentum est male: quod putabat bene. Quod enim manducauerat apud superos hoc digerebat apud inferos. Iniquitatem dico fratres quam epulabatur. Manducabat preciosas epulas ore carnis: ore cordis manducabat iniquitatem. Quod apud superos ore cordis manducabat: hoc apud inferos in illis supplicijs digerebat. Et quidem temporaliter manducauerat: in eternum male digerebat. Manducauit ergo iniquitas. Forte aliquis dicit: Quid est quod loquitur: manducauit iniquitas? Non ego dico: audi scripturam. Sicut vna acerba dentibus veratio est: et fumus oculis: sic iniquitas ventibus ea. Qui manducauerit enim iniquitatem: id est qui libenter habuerit iniquitatem: non poterit manducare iusticiam. Panis enim iusticia est. Quis est panis? Ego sum panis viuus: qui de celo descendi. Ipse est panis cordis nostri. Quod qui manducat ore corporis viuas acerbis obrigescit et obstupescunt dentes eius: et minus idoneus fit ad manducandum panem: et remanet illi laudare quod videt: et manducare non posse: sic et qui iniquitate usus est: et pastus peccatis in corde: incipit non posse manducare panem: laudat verbum dei: et non facit. Vnde non facit: Quia cuius cepit facere laborat. Quod sentimus laborare dentes pro viuas acerbis cum ceperimus panem manducare? Sed quod faciunt illi quibus obstupuerunt dentes: Temperant se aliquantum ab viuis acerbis: et redeunt dentes ad stabilitatem suam et incubunt panem: sic et nos laudamus iusticiam. Sed si nos volumus manducare iusticiam: temperemus nos ab iniquitatibus: et nascitur in corde: non solum delectatio laudandi iusticiam: sed etiam facilitas manducandi. Nam si dicit christianus: de nouit: quod delectat me: sed non possit facere: quassatos dentes habet: diu manducauit iniquitatem. Ergo et iusticia manducauit. Si non manducaret: non diceret dominus: Beati qui esurunt et sitiunt iusticiam. Ergo: quoniam anima illi in vita ipsius benedicetur: in morte torquetur. Confitebit tibi cuius benefeceris ei. Attendite et pascimini: hereat in cordibus vestris: manducate et videte tales: et nolite esse tales: caute et talia verba. Confitebit tibi cuius benefeceris ei. Quia multi sunt christiani fratres

q̄ tūc deo gr̄as agūt: q̄n illis accidit lucrū:
 b̄ ē: p̄fitebit̄ tibi cū b̄nfecerit ei: laudabit̄ te:
 dicet: v̄e q̄ tu es de⁹ me⁹: liberauit me d̄ car
 cere: ⁊ p̄fitebor̄ illi. Venit illi lucrū cōfitef:
 venit hereditas cōfitef: panē damnū blas
 phemat. Qualis filius es: quia q̄n te pater
 emēdat: tūc tibi displicet: Non emēdaret:
 nisi displiceret: aut si sic displiceret vt odif
 set: nō ille te emēdaret. **B**ias age ergo emē
 datori: vt accipias hereditatē a deo qui te
 emēdat. Erudiris cū emēdaris: sed mult
 tum emēdat: q̄ magnū est qd̄ habes acci
 pere. **N**ā si appendas qd̄ emēdaris cū eo
 qd̄ acceptur⁹ es: inuenies: quia nihil ē qd̄
 emēdaris. **A**p̄ls Paul⁹ h̄ dicit: Etenī qd̄
 ad p̄sens est tēporale leue tribulatiōis n̄re:
 iuxta incredibile modū eterne glorie pon
 dus operat̄ in nobis. Sed q̄n: **N**ō respici
 entib⁹ inqt̄ q̄ vident: s̄ que nō vident: non
 q̄ tp̄alia: sed q̄ eterna. Que em̄ vident tem
 poralia sūt: q̄ aut̄ nō vident̄ et̄na. **E**t itez.
Nō sunt cōdigne passiōes hui⁹ tp̄is: ad fu
 turā gloriā q̄ reuelabit̄ i nobis. Quid ḡ est
 quod pateris: Sed semp̄ pateris cōcedo:
 ex quo natus es p̄ oēs etates tuas: vsq̄ ad
 senectā tuam: quousq̄ morieris: puta q̄ h̄
 pateris qd̄ est passus Job. Quod ille pas
 sus est aliquot dieb⁹: aliquis patiat̄ ab ip̄a
 infantia. **N**ō pateris trāsit: finit: qd̄ acce
 ptur⁹ es finē nō habebit. **N**olo iam eques
 penā cū premio: tēporale equa eternitati si
 potes. **C**ōfitebit̄ tibi cū b̄nfeceris ei. **N**oli
 te esse tales fratres: videte q̄ p̄pterea dici
 mus hec: p̄pterea cantam⁹: p̄pterea tracta
 tur: p̄pterea sudat. **N**olite facē ista: nego
 cia v̄ra vos p̄bant. Aliq̄n in negotio v̄ro
 auditis verū ⁊ blasphematis: ecclesiā blas
 phematis. **Q**uare: Quia christiani estis.
Si sic est: duco me in pte Bonati: pagan⁹
 volo esse. **Q**uare: Quia momordisti panē
 ⁊ dolent dentes. **Q**ū videbas ip̄m panem
 laudabas: cepisti māducare ⁊ dolēt dētes:
 id est q̄n audiebas sermonē dei collauda
 bas: cum tibi dicif: fac hoc: blasphemas.
Noli sic velle: hoc dic: bon⁹ ē panis: s̄ ego
 nō possum illū māducare. **N**ūc aut̄ si ocu
 lis vides laudas: cū ceperis dentes p̄mere
 dicif: mal⁹ ē panis iste. **E**t q̄lis ē ille qui illū
 fecit: Ita fit vt cōfitearis deū: q̄n tibi b̄nife
 cit deus: ⁊ mētians q̄n cantas: b̄ndicā do
 minū in omni tpe semp̄ laus ei⁹ i ore meo.
Exigif de corde tuo cātatio labioꝝ tuozū:
 cantasti in ecclesia: benedicā d̄m̄ in omni
 tpe. **Q**uō in omni tpe: Si omni tpe lucrū:

omni tpe benedicif. Si aliq̄n ē damnū nō
 benedicif: s̄ blasphemaf. **C**erte q̄ nō b̄ndi
 cis in oī tpe: certe q̄ n̄ semp̄ laus ei⁹ in ore
 tuo est: eris talis qualē mō descripsit. **C**ōn
 fitebit̄ tibi cū b̄nfeceris ei. **I**ntroibit
 vsq̄ in p̄genes patrū suozū: **I**d est
 imitabit̄ patres suos: q̄a iniqui quō sunt:
 nō habēt fratres vel p̄res: **A**ntiqui inq̄ pa
 tres sunt p̄sentū: ⁊ mō q̄ iniqui sūt: patres
 sunt posteriorū inq̄rū: quō p̄res iustoz an
 tiqui iusti p̄res sūt iustoz: quō et q̄ mō sunt
 p̄res: sunt eoz q̄ futuri erūt. **O**stēdere vo
 luit sp̄s sanct⁹: q̄ nō est mala eq̄tas: q̄n ad
 illā murmurat: s̄ hi ab origine vsq̄ ad p̄ge
 niē patrū suoz: patrē suū habēt. **B**uos ge
 nuit **A**dā: ⁊ in vno inqt̄as: ⁊ i vno iusticia.
Inqt̄as in **L**ayn: iusticia i **A**bel. **P**reua
 luisse videt̄ inqt̄as sup̄ iusticiā: q̄ occidit
Layn iniustus **A**bel iustū innocentē. **N**ū
 quid manet: Sed d̄fiabunt̄ eis recti manet.
Veniet manet: ⁊ videbit̄ vbi sit **A**bel: ⁊ vbi
Layn. **S**ic oēs q̄ s̄m̄ **L**ayn: ⁊ sic oēs q̄ s̄m̄
Abel vsq̄ i finē seclī. **I**ntroibit vsq̄ i p̄ge
 nies patrū suoz: **A**sq̄ in eternū nō vi
 debit lumē. **Q**uia ⁊ hic cū esset in tene
 bus erat gaudēs falsis bonis: ⁊ nō amans
 bona vera: ⁊ iō hinc ad tartarū ibit: a tene
 bus somnioꝝ excipiet̄ eū tenebre tormēto
 rū. **E**rgo vsq̄ in eternū nō videbit lumen.
Sed q̄re h̄: **Q**d̄ posuit in medio psalmo: h̄
 ⁊ in fine. **H**omo cū in honore esset
 nō intellexit: comparat⁹ ē iumētis
 insensatis: ⁊ filis fact⁹ ē illis. **C**los
 aut̄ fr̄es cōsiderate vos homines factos ad
 imaginem ⁊ similitudineꝝ dei. **I**mago dei in
 tus ē: nō est i corpe: nō est in aurib⁹ istis q̄s
 videtis: ⁊ oculis: ⁊ narib⁹: ⁊ palato: ⁊ mani
 bus ⁊ pedib⁹: sed ē facta mens vbi ē intel
 lectus: vbi ē mens: vbi ratio inuigilāde ve
 ritatis: vbi ē fides: vbi ē spes v̄ra: vbi cari
 tas v̄ra: **I**bi h̄z de⁹ imaginē suā: v̄l̄ ibi intel
 ligitis ⁊ videt̄: q̄ ista trāscūt: q̄ sic dixit in
 alio psalmo: **Q**ū i imagine abulet hō: tñ
 vane p̄turbabit̄: thesaurizat ⁊ nescit cui cō
 gregabit ea. **N**ō turbemī q̄ q̄liacūq̄ s̄ ista
 trāsitōria sūt: si hoies estis in honore positi
 ⁊ intelligit̄. **N**ā si hoies i honore positi nō
 intelligit̄: cōpamī iumētis insensat̄: ⁊ filis
 efficiamī illi. **E**xplicit **T**rac. de ps̄. XLVIII.
Incipit **T**rac. de ps̄. XLIX. **P**refatio
Quantū nobis valeat sermo dei ad
 correctiōꝝ vite et̄ne: ⁊ ad sperāda
 p̄mia ei⁹: penasq̄ metuēdas: vnus
 q̄sq̄ in se metat̄: ⁊ p̄sciētā suā ante oculos

Alia lra.
 ⁊ insipientibus.